

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)

S2023/02576

Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker att förslagen genomförs. Skatteverket lämnar dock vissa synpunkter på förslagen.

1. Skrivningarna om begränsningen i uppgiftsskyldigheten bör ses över.
2. Avsnitt 8.3.2. bör även inbegripa en regelöversyn av en sammanhållen identitetsförvaltning, då kapade och lånade identiteter förekommer vid välfärdsbrott.
3. Det bör tydliggöras att Skatteverket inte kontrollerar de individuppgifter som lämnas i arbetsgivardeklarationen i samband med att beslut om arbetsgivaravgifter och avdragen skatt fattas.
4. Frågan om Skatteverkets skyldighet att på eget initiativ lämna ut uppgifter ur arbetsgivardeklarationen till socialnämnden bör utredas i den fortsatta beredningen.

Skatteverkets synpunkter

1 Begränsningen i uppgiftsskyldigheten

Avsnitt 1.7 (s.43 f.), avsnitten 9.5 och 9.6 (s. 421 ff.) och avsnitt 16.7 (s. 811 ff.).

Genom den föreslagna lydelsen i 110 kap. 14 a § socialförsäkringsbalken ska en handläggande myndighet få utökade befogenheter i förhållande till vad som gäller idag. Regleringen i 14 a § innebär att en förfrågan får göras om annan fysisk person än den försäkrade och om juridisk person. En sådan förfrågan får dock bara ske om vissa förutsättningar föreligger. Exempelvis om en förmån kan komma att beslutas felaktigt eller med för högt belopp.

Utredningen förslår även att myndigheter ska få en skyldighet att lämna uppgifter till Försäkringskassan, 31 §, när det gäller juridisk person samt till Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, 31 a §, när det gäller annan fysisk person än den försäkrade. Detta ska ske genom ett tillägg i 31 § och den nya bestämmelsen 31 a §. Det får uppfattas så att dessa tillägg är tänkta att korrespondera med de nya befogenheterna som föreslås i 14 a §.

När det gäller en uppgiftsskyldighet om en juridisk person enligt tillägget i 31 § finns ingen begränsning motsvarande den som finns i den nya bestämmelsen 31 a §, att det t.ex. ska vara frågan om en förmån som kan komma att beslutas felaktigt eller med för högt belopp.

Däremot finns den begränsningen med som ett krav i 14 a §. Uppgiftsskyldigheten avseende juridiska personer är alltså mer långtgående än de befogenheter som givits genom bestämmelsen i 14 a §. Det hade varit önskvärt med en närmare motivering till skillnaden i uppgiftsskyldigheterna i förhållande till vad som framgår av 14 a §.

2 Kapade och lånade identiteter

Utredningen lämnar i avsnitt 8.3.2, s. 373 ff., ett förslag på att en eller flera utredningar bör tillsättas samt lämnar förslag på tre regelsystem som bör prioriteras. Skatteverket delar utredningens bedömningar men vill framhålla att det finns anledning att med bred ansats även utreda en sammanhållen identitetsförvaltning. Valfärdssystemet skulle vara stärkt av en säker informationskedja från etablerandet av identitet, vid utfärdande av identitetshandling samt vid användandet, dvs. vid verifiering av identitet.

3 Ansvar för individuppgifter

Under avsnitt 9.2.2, s. 393, anges att en viktig utgångspunkt i sammanhanget är att den källa som förfogar över uppgiften också har huvudansvaret och befogenheterna för att säkerställa att uppgiften är korrekt. Skatteverket vill erinra om att det inte avser individuppgifter inkomna till Skatteverket (26 kap. 19 a § SFL). Skatteverket saknar lagstöd för, och har inte till uppgift att, säkerställa att uppgifterna som utbetalaren redovisar i individuppgifterna är korrekta. Varje myndighet och arbetslöshetskassa är skyldig att själv bedöma uppgifternas tillförlitlighet (prop. 2016/17:58 s. 91).

4 Skatteverkets utlämnade på eget initiativ

Av författningskommentaren till 11 kap. 11 b § socialtjänstlagen, avsnitt 16.3, s. 806, saknas kommentar om att Skatteverket på eget initiativ kan lämna uppgifter om inkomst av tjänst till socialnämnden. Skrivningen är inte ändrad men eftersom avsikten är att socialnämnden ska få tillgång till individuppgifter har den nuvarande skrivningen fått en betydligt vidare ram. Eftersom Skatteverket på eget initiativ ska kunna lämna ut uppgifter från arbetsgivardeklarationen är det av vikt att detta berörs i författningskommentaren.

Konsekvenser för Skatteverket

Avsnitt 15.3.3. Att ansluta en ny användare till realtidstjänsten inkl. överenskommelse, tester m.m. beräknas till ca 100 000 kronor, motsvarande 120 timmars arbetstid.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av samordnaren för brottskampning Claes Engren. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Holmberg, avdelningschefen Anette Landén och enhetschefen Margaretha Björnmyren.

Katrin Westling Palm